

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Föredraganden
 Antonia Eriksson

DOM
 2017-06-21
 Meddelad i Falun

Mål nr
 2171-17

SÖKANDE

Textilia Tvätt & Textilservice AB, 556538-5043
 Box 1544
 701 15 Örebro

Ombud: Advokaterna Carl Bokwall och Lina Håkansson Kjellén
 Bokwall Rislund Advokatbyrå KB
 Funckens gränd 1
 111 27 Stockholm

MOTPART

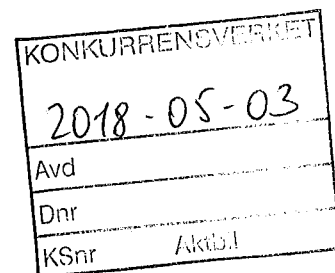
Mora kommun
 792 80 Mora

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Textilia Tvätt & Textilservice AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 194956

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45 S-791 21 Falun	Kullen 4	023-383 00 00 E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se	023-383 00 80	måndag–fredag 08:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Mora kommun genomför upphandling av ramavtal avseende ”Tvätt och textilservice 2017 Mora, Älvdalen, Rättvik och Vansbro” (MK UH 2016/00074) genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Tilldelningsbeslut fattades den 5 maj 2017 varvid annan leverantör än Textilia Tvätt & Textilservice AB antogs.

Textilia Tvätt & Textilservice AB (Textilia) ansöker nu om överprövning av upphandlingen och yrkar att i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att utvärderingen görs om och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Till grund för ansökan anför Textilia i första hand att utvärderingsmodellen tillämpats på ett sätt som strider mot förfrågningsunderlaget och i andra att utvärderingsmodellen är utformad på det sådant sätt att det inte framgått för en normalt omsorgsfull och informerad anbudsgivare hur utvärderingen skulle gå till.

Mora kommun bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE*Förutsättningar för förvaltningsrättens prövning*

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Textilia anför är visat att Mora kommun har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att det har medfört att Textilia lidit eller kan komma att lida skada (20 kap 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genom att genomföra upphandlingar på ett öppet sätt och iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

I RÅ 2002 ref. 50 har Högsta förvaltningsdomstolen bl.a. uttalat följande. Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och en utvärderingsmodell ska vara så

utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. det anbud som är ekonomiskt mer fördelaktigt antas. Detta följer också av kraven på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte överträds.

Upphandlingsdokumentet

Av upphandlingsdokumentet framgår såvitt är av intresse i detta mål följande.

5.4 Steg 4 - Utvärdering av anbud

Det anbud som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet kommer att antas.

5.4.1 Anbudspriset

Anbudspriset är summan av under order/produkter offererade priser.

5.4.2 Bedömning av offererade produkter

Den eller de leverantörer som offererat det lägsta anbudspriset och därmed är rankad/ rankade att bli det vinnande anbudet skall på inom fem arbetsdagar från begäran, kostnadsfritt leverera plagg till Mora kommun för test och bedömning.

Kläderna skall vara förvättade tre gånger och märkta med artikelnr.

Följande plagg skall levereras för bedömning:

Personalkläder vård & omsorg:

pos 1.Byxa unisex, resår och dagsko i midjan och mudd i benslut

pos 3.Byxa unisex, resår och dagsko i midjan (uppvikbar nertill)

pos 5.Överdel unisex

Personalkläder kost:

pos 1.Kockrock 3/4 ärm

pos 2.Kockbyxa unisex

Samtliga plagg skall levereras i S,M och L

En referensgrupp kommer att bedöma och betygsätta följande kriterier:

Utvärderingskriterium 1 Design

Bedömning av plaggets design, utformning och estetik.

Den genomsnittliga poäng som anbudsgivaren erhåller vid referensgruppens bedömning av Design enligt bedömningsprotokollet ger ett avdrag från anbudspriset i enlighet med tabellen.

Beskrivning	poäng	snittpoäng	värde
inget eller obetydligt mervärde	0	(0-0,5 poäng)	0,00
visst mervärde	1	(>0,5-1,5 poäng)	-25 000,00
betydande mervärde	2	(>1,5-2 poäng)	-50 000,00

Utvärderingskriterium 2 Passform

Bedömning av plaggets passform, känslan att bära plagget, komfort och känslan i tyget. Passformen bör följa kroppen vid arbete. Den genomsnittliga poäng som anbudsgivaren erhåller vid referensgruppens bedömning av Passform enligt bedömningsprotokollet ger ett avdrag från anbudspriset i enlighet med tabellen.

Beskrivning	poäng	snittpoäng	värde
inget eller obetydligt mervärde	0	(0-0,5 poäng)	0,00
visst mervärde	1	(>0,5-1,5 poäng)	-25 000,00
betydande mervärde	2	(>1,5-2 poäng)	-50 000,00

Utvärderingskriterium 3 Funktionalitet

Bedömning av plaggets funktion för den yrkesgrupp som ska använda plaggen, sömnad, fickors storlek, utformning och placering, rörlighet, inga detaljer som kan fastna. Den genomsnittliga poäng som anbudsgivaren erhåller vid referensgruppens bedömning av Funktionalitet enligt bedömningsprotokollet ger ett avdrag från anbudspriset i enlighet med tabellen.

Beskrivning	poäng	snittpoäng	värde
inget eller obetydligt mervärde	0	(0-0,5 poäng)	0,00
visst mervärde	1	(>0,5-1,5 poäng)	-20 000,00
betydande mervärde	2	(>1,5-2 poäng)	-50 000,00

Det anbud som efter utvärdering erhåller den lägsta jämförelsesumman kommer att antas.

Vad parterna har anfört

Textilia anför i huvudsak följande. Mora kommun har tillämnat utvärderingsmodellen felaktigt och i strid med förfrågningsunderlaget. Tilldelningsgrunderna i upphandlingen har varit bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Det anbud som efter utvärderingen erhållit den lägsta jämförelsesumman (anbudspris-avdrag enligt bedömningsprotokollet) kommer att antas. Textilia har enligt bedömningsprotokollet lägst anbudspris, men eftersom den vinnande leverantören hade den lägsta jämförelsesumman blev den tilldelad uppdraget. I utvärderingsmodellen finns tre olika kriterier, som kan ge avdrag med 50 000 kr per utvärderingskriterium. Maximalt avdrag borde då vara 150 000 kr. Mora kommun har dock tillämnat varje utvärderingskriterium på alla fem plagg som upphandlingen avser, vilket innebär att varje utvärdering har kunnat resultera i maximalt 750 000 kr i avdrag. I respektive utvärderingskriterium anges att ”[d]en genomsnittliga poäng som anbudsgivaren erhåller vid referensgruppens bedömning av [Design/Passform/Funktionalitet] enligt bedömningsprotokollet ger ett avdrag från anbudspriset i enlighet med tabellen”. Det enda som kan utläsas av utvärderingsmodellen är att det finns tre olika utvärderingskriterier och att högsta poäng enligt respektive kriterium resulterar i ett avdrag på 50 000 kr. Texten innehåller ingen information om att den genomsnittliga poängen skulle beräknas per plagg och att bedömningen således skulle resultera i fem

olika genomsnittspoäng. Tvärtom nämner texten enbart en genomsnittspoäng ”den genomsnittliga poäng som anbudsgivaren erhåller Textilia vill även rikta uppmärksamhet till att Mora kommun uttryckligen även angett att ”den genomsnittliga poäng som anbudsgivaren erhåller [...] ger ett avdrag från anbudspriset i enlighet med tabellen”. Anbudsgivaren kan alltså erhålla ett, inte fem, avdrag från anbudspriset. Om Mora kommuns avsikt hade varit att varje utvärderingskriterium skulle resultera i fem olika avdrag (ett per typ av plagg) hade detta angetts på något sätt, exempelvis ”Den genomsnittliga poäng som plagget erhåller [...]” hade det legat närmre till hands att utgå från att den genomsnittliga poängen skulle beräknas per plagg och att varje utvärderingskriterium kunnat resultera i fem olika avdrag. Av betydelse i sammanhanget är även att en närmast identisk utvärderingsmodell har använts av ett flertal kommuner i upphandlingar det senaste året. I samtliga dessa har utvärderingsmodellen tillämpats i enlighet med vad Textilia anfört, dvs. bedömningen av de olika plaggen har vägts samman och resulterat i en gemensam snittpoäng per kriterium. Mora kommuns tillämpning av utvärderingskriterierna avviker således inte enbart från vad som angetts i förfrågningsunderlaget, utan även från hur samma utvärderingsmodell tillämpats i andra upphandlingar. Enligt 16 kap. 6 § LOU finns en skyldighet att ange viktningen mellan tilldelningskriterierna. Om kommunen hade tillämpat utvärderingsmodellen på ett korrekt sätt i enlighet med förfrågningsunderlaget hade detta medfört att det maximala avdraget vid utvärderingen hade varit 150 000 kr. Även om den vinnande leverantören hade fått fullt avdrag och Textilia inte fått något avdrag alls, skulle Textilia haft det lägsta jämförelsepriset och därmed tilldelats uppdraget. Kommunens felaktiga tillämpning av utvärderingsmodellen har därmed medfört att Textilia lidit skada. Upphandlingen bör därför rättas på så sätt att utvärderingen ska göras om med tillämpning av genomsnittlig gemensam poäng per utvärderingskriterium.

För de fall förvaltningsrätten skulle finna att det inte står klart att utvärderingsmodellen rätteligen skulle ha tillämpats på det sätt Textilia gör gällande

menar Textilia att förfrågningsunderlaget brustit i transparens. Om ett förfrågningsunderlag ska vara förenligt med principerna om likabehandling och transparens ska det vara så klart och tydligt utformat att en leverantör kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter för betydelse vid upphandlingen. Det kan inte anses ha framgått på ett tillräckligt tydligt sätt av förfrågningsunderlaget att utvärderingsmodellen skulle tillämpas på det sätt som skett, särskilt mot bakgrund av hur andra myndigheter har tillämpat modellen. En rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör måste således anses ha haft större anledning att anta att utvärderingsmodellen skulle tillämpas på det sätt som Textilia gör gällande än som Mora kommun tillämpat den. Den största skillnaden mellan de två tillvägagångssätten är hur stort det maximala avdraget blir, vilket påverkar viktningen mellan pris och kvalitet. Både Textilias och vinnande leverantörs anbud låg på cirka fem miljoner kronor. Med ett maximalt avdrag på 150 000 kr blir viktningen mellan pris och kvalitet 97 respektive 3 procent. Om det maximala avdraget istället är 750 000 kr blir viktningen 85 respektive 15 procent. Hur pris och kvalitet viktas är givetvis avgörande för utformningen av anbudet, i synnerhet när skillnaden mellan de två alternativa tolkningssätten är så stor. Om det på ett tydligt sätt framgått av förfrågningsunderlaget att kvalitet skulle viktas till 15 och inte 3 procent råder det ingen tvekan om att Textilia hade anpassat sitt anbud efter detta, exempelvis genom att offerera plagg av högre kvalitet som genererat bättre omdöme vid utvärderingen, eller genom att pressa priset på redan offererade plagg. Bristerna i utformningen av utvärderingsmodellen har således medfört att Textilia inte kunnat lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud. Textilia har därmed lidit eller i vart fall riskerat att lida skada.

Mora kommun anför i huvudsak följande. I underlaget framgår att det är plaggets design/passform/funktionalitet som ska bedömas och att referensgruppens genomsnittliga poäng resulterar i ett avdrag enligt tabell. Det vill säga plagget bedöms och referensgruppens genomsnittliga poäng för plagget resulterar i ett avdrag. Således bedöms varje plagg individuellt i enlighet

med i underlaget beskriven utvärderingsmodell och utförd utvärdering. I de utvärderingar som Textilia hänvisar till används begreppen "hyrtvättens" och "plaggens" i beskrivningarna av hur bedömningen går till. Ingen av dessa skriver att "plagget" ska utvärderas, utan har utvärderats med en gemensam bedömning av samtliga plagg/samtlig hyrtvätt i enlighet med deras beskrivning. Mora kommun anser att det framgår av underlaget att det är plagget som ska utvärderas och inte plaggen gemensamt. Om Textilia uppfattat utvärderingsmodellen som oklar har det funnits möjlighet att ställa frågor och begära förtydligande. Mora kommuns avsikt med utvärderingsmodellen var att kvalitetsaspekten skulle ha en tydlig vikt vid utvärderingen då det är ytterst viktigt i sammanhanget för de som använder plaggen. Avsikten var att bedöma per plagg och modellen ger således ett maximalt avdrag på 750 000 kr. Ett maximalt avdrag på 150 000 kr som Textilias tolkning skulle innebära, gör att utvärderingen av kvalitet blir obetydlig i en upphandling där anbudssumman ligger på cirka 5 000 000 kr. Mora kommun anser således att det framgår av upphandlingsdokumentet hur modellen ska tillämpas och att sådan tillämpning skett.

Förvaltningsrättens bedömning

Mora kommun har i upphandlingen använt sig av en utvärderingsmodell där utvärderingen har skett genom prisavdrag från anbudspriset utifrån utvärderingskriterierna design, passform och funktionalitet. Det bud som efter utvärderingen haft lägst jämförelsesumma har antagits.

Förvaltningsrätten kan konstatera att det i utvärderingsmodellens respektive utvärderingskriterier framgår att det är "plagget" som ska utvärderas. Upphandlingen omfattar endast fem typer av plagg. Enligt förvaltningsrättens mening framgår vidare att det som i utvärderingsmodellen beskrivs som "genomsnittlig poäng" per utvärderingskriterium avser utvärderingsgruppens genomsnittliga poäng, och inte plaggens genomsnittliga poäng, såsom Textilia anfört. Det framgår därför som klart att formuleringen att "ett avdrag" ska göras från anbudspriset syftar till avdrag med den genomsnittliga

poängen per plagg. Av ordalydelsen i utvärderingsmodellen framgår vidare att det är varje plagg som ska bedömas utifrån respektive utvärderingskriterium. Trots att Mora kommun i utvärderingsmodellen inte angett vad som är maximalt avdrag ger formuleringarna i utvärderingsmodellen enligt förvaltningsrättens mening en tillräckligt tydlig bild av hur utvärderingen kommer att genomföras. Enligt förvaltningsrättens uppfattning brister sålunda inte utvärderingsmodellen i transparens och Mora kommun har heller inte tillämpat modellen på ett felaktigt sätt. Vad Textilia har anfört om hur andra liknande upphandlingar har genomförts föranleder inte förvaltningsrätten till annan bedömning. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Karin Forslund Johansson
rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

